Yrittäjät

Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunta 18.3.2026

Katja Rajala
elinkeinopolitiikan asiantuntija
Suomen Yrittäjät

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA

Yrittäjät

Miksi Yrittäjät haluavat hankintalain uudistusta

Haluamme avoimet reilut markkinat, jossa pk-yrityksilläkin on mahdollisuus osallistua ja verovarat käytetään kustannustehokkaasti.

Suomessa on yli 4000 julkisomisteista yhtiötä, joiden ei tarvitse noudattaa reilun kilpailun periaatteita.

Tehokkaampi ja avoimempi julkinen hallinto

Kilpailua lisäämällä saadaan lisättyä tarjousten *määrää,* edistetään parempaa *laatua* ja saadaan aikaan *kustannussäästöjä*.

Julkisomisteisten yhtiöiden omistuspohjan selkeyttäminen lisää *avoimuutta* ja tuo *läpinäkyvyyttä* toimintatapoihin.

Suorahankinnat eivät tue *innovaatioita*, eivätkä edistä *tervettä kasvua*.

Yrittäjät

Kustannustehokkuutta hyvinvointialueille

- Hyvinvointialueilla perustettiin lukuisia in-house-yhtiöitä aloille, joilla perinteisesti on ollut runsaasti yrittäjyyttä. Nykyisessä tilanteessa markkinat ovat suljetut, eikä hinta- ja laatukilpailua ole.
- Sote-alalla on paljon naisyrittäjyyttä. Naisyrittäjien määrä on vähentynyt viimeisen kolmen vuoden aikana. Hankinnoissa ei ole ollut reaaliaikaista yksikkökustannuslaskentaa vertailupohjana ja hankinnat ovat monesti olleet liian isoja kokonaisuuksia.
- Innovaatioiden edistämiseksi ja palveluprosessien kehittämiseksi tarvitaan entistä tiiviimpää yhteistyötä ja vuoropuhelua yksityisen sektorin kanssa, kustannustietoisuuden parantamista ja hankintojen kehittämistä.

Yrittäjät

Pienten kuntien asema

Kuntien asukkaille jää uudistuksen jälkeenkin mahdollisuus valita eri vaihtoehdoista järjestää tarvittavia palveluja ja näin ollen vaikuttaa tosiasiallisesti kunnan talouteen ja toimintaan.

Yrittäjät ovat selvitysten mukaan halukkaita laajentamaan toimintaansa myös pienempiin kuntiin melko nopeallakin aikajänteellä.

Kunnat voivat jakaa hankintaosaamista muiden pienten kuntien kesken tai muodostaa yhteisiä hankintarenkaita, tehdä seudullisia yhteishankintoja ilman yhtiötä, hyödyntää keskushankintayksikköjä tai parantaa oman hankintatoimen osaamista ja laatua.

Yrittäjät

Uudistettu hankintalaki kasvun työkalu

Hankintalaki voi toimia yhtenä kasvun työkaluna. Maamme yrityskanta on hyvin pientä ja 95,7 % on alle 10 henkeä työllistäviä yrityksiä.

Hallituksen esityksessä on paljon parannuksia, kuten 10 % omistusosuus, markkinakartoituksen ja markkinavuoropuhelun korostuminen sekä velvoite kilpailun uusimisesta ja osiin jakamisesta.

Tärkeää on, että laki kannustaa hankintojen osiin jakamisen, jotta pienilläkin yrityksillä on mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin.

Yrittäjät

Yrittäjien toiveet jatkokäsittelyyn

- Ehdotamme markkinakartoituksen pakollisuutta jo pienemmissä kansalliset kynnysarvot ylittävissä hankinnoissa. Esityksessä oleva 10 miljoonan raja jättää ulkopuolelle ison osan hankintoja.
- Odotamme kannanottoa siihen, että julkisen sektorin tulee avata oman tuotantonsa kustannukset.
- Hankintaosaamisen kehittämisen huomioimista.
- Toivomme, että tämä lain uudistamisen henki ja mahdollisuudet näkyvät sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunnossa.

- **Nyt on aika uudelle hankintakulttuurin luomiselle. Tämä tulee tehdä yhdessä!**

YRITTÄJYYDEN PUOLESTA